

# DIS!NFO

BRIEF



# VJEŠTAČKA INTELIGENCIJA: IZMEĐU NAPRETKA I RIZIKA

DFC POLICY BRIEF

U četvrtom [broju](#) DFC Policy Brief-a možete čitati šta je vještačka inteligencija (AI), šta nam donosi nova tehnološka revolucija i kakvi su uticaji vještačke inteligencije na ekonomiju, društvo, obrazovanje i demokratiju. Tehnološka revolucija pokrenuta vještačkom inteligencijom je u punom mahu. Kao što je slučaj bio i sa prethodnim tehnološkim revolucijama, AI donosi niz novih mogućnosti za društvo i ekonomiju, ali i značajnih rizika. U poređenju sa sličnim događajima u prošlosti, AI tehnološka revolucija se razlikuje u dva ključna aspekta. Prvo, promjene koje nam AI donosi se dešavaju u rasponu od nekoliko mjeseci do nekoliko godina, u poređenju sa tehnološkim revolucijama prošlosti gdje su se promjene dešavale kroz decenije. Drugo, AI tehnološka revolucija ima potencijal da utiče na ekonomiju i društvo u značajno širem kontekstu.

Kao globalno društvo suočavamo se sa ogromnim izazovom da se prilagodimo na promjene koje nam AI donosi, bilo u ekonomskom, političkom ili društvenom smislu – od uticaja na ekonomski rast, do korišćenja za svrhe dezinformisanja javnog mnjenja. Pred nama je period značajnih izazova ali i uzbudljivih novih mogućnosti koje nam donosi AI, dok je vrijeme za akciju veoma ograničeno. Autor četvrtog DFC Policy Brief-a je Mihailo Backović, ex. teorijski fizičar sa preko deceniju dugom naučnom karijerom. Vještačkom inteligencijom i primjenama iste u biznisu i industriji se bavi od 2017. godine.



# TREND POLITIZACIJE DEZINFORMACIJA I STRANOG UTICAJA

## DFC INFO

Analitičar Digitalnog Forenzičkog centra Milan Jovanović je u [razgovoru](#) za Dan kazao da Crna Gora nema zakonodavni ni strateški okvir, a da ni izborni, medijski i krivično zakonodavstvo ne prepoznaju dezinformaciju kao prijetnju i upozorio da konstantni izborni procesi, polarizacija javnosti i slabe institucije trasiraju put zloupotrebama informacijama i manipulacijama raznih vrsti. Jovanović je istakao da postoji kontinuiran trend politizacije i banalizacije pitanja dezinformacija i pitanja stranog uticaja. To je začarani krug i nova vlada i novi saziv skupštine trebalo bi da mnogo više pokažu volje i razumijevanja za ovaj problem koji ne muči samo Crnu Goru već cijeli svijet. U Crnoj Gori ne postoji razumijevanje kako dezinformacije utiču na demokratiju i demokratske vrijednosti kojima bar deklarativno teži crnogorsko društvo, smatra Jovanović. Prema njegovim riječima, za rješavanje ovih problema potrebna je sinergija nosilaca javnih funkcija, civilnog društva i medija.



# FEJSBUK ALGORITAM

DFC INFO

Istraživanje Kembridž i Stanford univerziteta iz 2015. godine pokazalo je da Fejsbukovom algoritmu potrebno samo 10 vaših lajkova da vas procijeni bolje od kolege na poslu, 70 lajkova da vas procijeni bolje od cimera, 150 lajkova da vas procjeni bolje od roditelja, sestre ili brata, odnosno najbliže porodice i 300 lajkova da vas poznaje bolje od supružnika/ce. Iako korisno za svakodnevicu, ove informacije mogu postati moćno oružje autokratija. Kako digitalna era utiče na oblikovanje pojedinca, narativa i demokratije pročitajte u DFC [studiji](#): Borba za demokratiju u eri digitalnog autoritarizma. U studiji možete čitati i o fenomenu botova, kao i o metodama i tehnikama manipulacije autoritarnih režima na društvenim mrežama kao što su: propaganda, nadzor, cenzura, uznemiravanje, zastrašivanje i diskreditacija.

Istraživanje Kembridž i Stanford univerziteta pokazalo je da Fejsbukovom algoritmu treba samo...



<p>10</p>  <p>... da te procijeni bolje od <b>KOLEGE</b> na poslu...</p>	<p>70</p>  <p>... da te procijeni bolje od <b>CIMERA</b>...</p>
<p>150</p>  <p>... da te procijeni bolje od <b>RODITELJA, SESTRE ILI BRATA</b> ...</p>	<p>300</p>  <p>... da te procijeni bolje od <b>SUPRUŽNIKA</b>.</p>

 **DFC**  
DIGITALNI FORENZIČKI CENTAR



# TRENING ZA NOVINARE

DFC OBUKA

Digitalni forenzički centar organizovao je 26. jula 2023. godine jednodnevnu obuku za novinare na temu Društvene mreže i novinarska etika – kako mediji mogu spriječiti širenje propagande, dezinformacija i govora mržnje. Trening je prvenstveno bio namijenjen mladim novinarima i sproveo se u dva segmenta:

- ▶ Kroz analizu primjera propagande, dezinformacija i govora mržnje prikazani su konkretni primjeri nekritičkog medijskog prenošenja izjava sa društvenih mreža različitih društveno političkih aktera;
- ▶ Kroz diskusiju o obavezama medija iz Zakona kada su u pitanju tačno i pravovremeno informisanje.

Trening je vodila Milica Bogdanović, novinarka sa iskustvom u sprovođenju medijskih istraživanja. Šest novinara je prisustvovalo treningu, a kako je evaluacija pokazala, prisutnima su se svidjeli konkretni primjeri dobre i loše prakse kao i to što su mogli slobodno da se uključe u raspravu sa svojim kolegama.

